

Οργανισμός
Αντισεισμικού
Σχεδιασμού και
Προστασίας Ο.Α.Σ.Π.

**Σχέδιο
Μνημονίου Ενεργειών
για τη Διαχείριση του Σεισμικού Κινδύνου
σε Σχολική Μονάδα**

Αθήνα 2014

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (Ο.Α.Σ.Π.)

Σχέδιο
Μνημονίου Ενεργειών
για τη Διαχείριση του Σεισμικού
Κινδύνου σε Σχολική Μονάδα

Διεύθυνση Κοινωνικής Αντισεισμικής Άμυνας
Τμήμα Εκπαίδευσης – Ενημέρωσης

Αθήνα 2014

Επιμέλεια - Σύνταξη: Δρ Ασημίνα Κούρου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγή.....	σελ. 4
2. Σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό	σελ. 4
2.1. Ενέργειες Πριν το Σεισμό	σελ. 5
2.1.1. Γενικά Στοιχεία	σελ.5
2.1.2. Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στο Προσωπικό του Σχολείου	σελ.5
2.1.3. Συμμετοχή Μαθητών	σελ. 11
2.1.4. Επισήμανση & Άρση Επικινδυνότητας	σελ. 11
2.2. Ενέργειες Κατά τη Διάρκεια του Σεισμού	σελ. 14
2.2.1. Ενέργειες Εκπαιδευτικών	σελ. 14
2.2.2. Ενέργειες Μαθητών	σελ. 14
2.2.3. Ενέργειες Επισκεπτών.....	σελ. 14
2.3. Ενέργειες Μετά το Τέλος του Σεισμού	σελ. 14
2.3.1. Ενέργειες Διευθυντή / Υποδιευθυντών	σελ. 14
2.3.2. Ενέργειες Εκπαιδευτικών	σελ. 15
2.3.3. Ενέργειες Μαθητών	σελ.16
2.3.4. Ενέργειες Επισκεπτών.....	σελ. 16
2.3.5. Ενέργειες Ομάδων Εργασίας.....	σελ. 16
3. Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας	σελ. 19
3.1. Άσκηση κατά τη διάρκεια διδασκαλίας	σελ. 19
3.2. Άσκηση κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.....	σελ. 20
3.3. Διαδικασία Εκκένωσης του Κτιρίου	σελ. 21
3.4. Αξιολόγηση Άσκησης	σελ. 22
4. Ενημέρωση Μαθητών - Εκπαιδευτικών - Γονέων	σελ. 22
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Διαδικασία Εκκένωσης της Σχολικής Μονάδας.....	σελ.23
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Πίνακας Μέτρων Αντισεισμικής Προστασίας για ανάρτηση σε αίθουσες	σελ. 25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Πίνακας εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού του σχολείου	σελ. 26
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Πίνακας Ομάδων Εργασίας	σελ. 27
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε: Ημερολόγιο Ασκήσεων Ετοιμότητας	σελ. 29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ: Πίνακας Χρήσιμων Τηλεφώνων	σελ. 29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ: Πηγές	σελ. 29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η: Σχετικές Εγκύκλιοι – Έγγραφα	σελ. 30

1. Εισαγωγή

Η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση από άποψη σεισμικότητας στην Ευρώπη και την έκτη σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι γενικά παραδεκτό ότι η μείωση των επιπτώσεων των σεισμών μπορεί να επιτευχθεί εάν οι πολίτες έχουν ενημερωθεί σχετικά με τα μέτρα αντισεισμικής προστασίας που πρέπει να λάβουν πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από ένα σεισμό. Σε ότι αφορά στη σχολική κοινότητα, καθοριστικής σημασίας είναι η ανάπτυξη αντισεισμικής συνείδησης και συμπεριφοράς στους εκπαιδευτικούς και στους μαθητές με τη διαρκή ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και εκπαίδευσή τους.

Στην κατεύθυνση της εκπόνησης του Αντισεισμικού Σχεδιασμού της σχολικής μας μονάδας για το παρόν σχολικό έτος θα υλοποιηθούν τα ακόλουθα:

- σύνταξη ή/και επικαιροποίηση του ήδη υπάρχοντος Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης του Σχολείου
- διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας για σεισμό
- ενημέρωση των εκπαιδευτικών, των μαθητών, των γονέων και κηδεμόνων.

2. Σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό

Το παρόν Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του ....., το οποίο στεγάζεται στο επί της οδού ..... κτίριο (όροφοι: .....), συντάχθηκε το Σεπτέμβριο του ..... με ευθύνη του/της Διευθυντή/Διευθύντριας ....., σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ο.Α.Σ.Π. και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και αφορά στη σχολική περίοδο .....

Το Σχέδιο αυτό, το οποίο περιγράφει τις ενέργειες διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου της σχολικής μας μονάδας (πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από σεισμό), θα επικαιροποιηθεί κατά τη διάρκεια της σχολικής αυτής χρονιάς οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο.

Πρέπει να επισημανθεί ότι οι ενέργειες που αφορούν στη διαχείριση του σεισμικού κινδύνου της σχολικής μας μονάδας σχετίζονται και με τις αντίστοιχες ενέργειες των ακόλουθων συστεγαζόμενων στο συγκεκριμένο κτίριο σχολικών μονάδων:

α. ....

β. ....

Για το λόγο αυτό με ευθύνη των Διευθυντών θα συζητηθούν τα σχετικά Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης και θα ληφθούν, όπου απαιτείται, αποφάσεις για κοινές δράσεις και ασκήσεις ετοιμότητας.

2.1. Ενέργειες Πριν το Σεισμό

2.1.1. Γενικά Στοιχεία

1. Την ευθύνη εκπόνησης του Σχολικού Αντισεισμικού Σχεδιασμού έχει ο Διευθυντής/Διευθύντρια του Σχολείου μας, ο/η οποίος/α στη συνέχεια θα το υποβάλει στην οικεία Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας/Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ο Αντισεισμικός Σχεδιασμός επικαιροποιείται στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς και όποτε άλλοτε κριθεί αναγκαίο.
2. Ο Σύλλογος των Εκπαιδευτικών είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο της εφαρμογής του Σχεδίου και κυρίως για το μέρος των ενεργειών που τους αναλογούν, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από κάθε σεισμικό συμβάν ή άσκηση ετοιμότητας.
3. Ο Σύλλογος των Εκπαιδευτικών συμμετέχει στις δοκιμαστικές εφαρμογές του Σχεδίου και κάνει σχετικές προτάσεις για την επικαιροποίηση και τη βελτίωσή του.
4. Ο Σύλλογος των Εκπαιδευτικών θα εγκρίνει μετά από πρόταση του Διευθυντή τη σύνθεση των ομάδων εργασίας που περιγράφονται στην επόμενη παράγραφο και οι οποίες θα μεριμνήσουν για τις ενέργειες διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου στο Σχολείο μας.

2.1.2. Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στο Προσωπικό του Σχολείου

Οι εκπαιδευτικοί και το λοιπό διοικητικό προσωπικό του σχολείου:

- ενημερώνονται για τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό του Σχολείου και ειδικότερα για το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης και το μελετούν ώστε να γνωρίζουν τα καθήκοντά τους.
- εκπαιδεύονται και εκπαιδεύουν και τους μαθητές σχετικά με τις ενέργειες που προβλέπονται για την εφαρμογή του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό, συμμετέχοντας στις προβλεπόμενες ασκήσεις ετοιμότητας.
- μεριμνούν για τη βελτίωση του Σχεδίου κάνοντας σχετικές προτάσεις.

Για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των σεισμικών συμβάντων, στο παρόν Σχέδιο προβλέπονται ενδεικτικά οι ακόλουθες ομάδες εργασίας¹:

α/α	Ομάδες Εργασίας
1.	Γενικός Υπεύθυνος για τις Ενέργειες Διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου
2.	Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό
3.	Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών
4.	Ομάδα Πυρασφάλειας
5.	Ομάδα Ελέγχου Δικτύων
6.	Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγής
7.	Ομάδα Φύλαξης του Αρχείου του σχολείου
8.	Ομάδα Ελέγχου Προσέγγισης μαθητών σε επικίνδυνα σημεία
9.	Υπεύθυνοι Επικοινωνίας με τους αρμόδιους φορείς
10.	Ομάδα Υποστήριξης Ατόμων με Αναπηρία
11.	.....

¹ Το κάθε σχολείο μπορεί να δημιουργήσει και άλλες ομάδες εργασίας ανάλογα με τις ανάγκες του.

1. Γενικός Υπεύθυνος για τις Ενέργειες Διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου

Γενικός υπεύθυνος:

Διευθυντής/ντρια .....

με αναπληρωτές τον/την Υποδιευθυντή/ντρια .....

Αρμοδιότητες:

- Υλοποίηση του Αντισεισμικού Σχεδιασμού του σχολείου.
- Ευθύνη εκπόνησης του Σχολικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης και συντονισμού όλων των σχετικών ενεργειών.
- Ευθύνη για εκπαίδευση, προετοιμασία & συντονισμό του προσωπικού και των μαθητών.
- Ευθύνη πραγματοποίησης των απαραίτητων Ασκήσεων Ετοιμότητας, καταγραφής τους στο Ημερολόγιο του Σχολείου και αξιολόγησής τους.
- Υποβολή του Σχεδίου στην οικεία Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας / Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, μετά την έγκρισή του από το εκπαιδευτικό προσωπικό κατά τη διάρκεια της πρώτης συνεδρίασης.
- Λήψη αποφάσεων σχετικά με τις ελλείψεις που παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια του σχετικού ελέγχου από την Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου (περισσότερα στην επόμενη παράγραφο), καθώς και τις προτάσεις των υπολοίπων Ομάδων Εργασίας - εκπαιδευτικών.
- Γνωστοποίηση στους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών της διαδικασίας διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου όταν το σχολείο είναι σε λειτουργία. Ενημέρωσή τους για τον προαποφασισμένο χώρο καταφυγής και για τις δικές τους ενέργειες μετά από ένα σεισμικό συμβάν, σχετικά με την παραλαβή των παιδιών τους από το χώρο καταφυγής του σχολείου, εάν αποφασιστεί από τους αρμοδίους φορείς η διακοπή της λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

2. Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου

Μέλη:

α. ....

β. ....

γ. ....

δ. ....

Αρμοδιότητες:

- Εκπόνηση του Σχολικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό.
- Διενέργεια τακτικού ελέγχου των χώρων του κτιρίου κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και καταγραφή των ελλείψεων που παρατηρούνται σχετικά με την τήρηση βασικών προϋποθέσεων για την εφαρμογή του Σχεδίου όπως:

- Ανάρτηση του Σχεδίου στις αίθουσες, στους διαδρόμους, στο χώρο εισόδου του σχολείου κ.λπ.
- Επισήμανση των οδύσεων διαφυγής και των εξόδων του κτιρίου.
- Εξασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης στις οδούς διαφυγής και τις εξόδους του κτιρίου.
- Προμήθεια απαραίτητων εφοδίων όπως: βασικά είδη παροχής πρώτων βοηθειών, τηλεβόας, ραδιόφωνο με μπαταρίες, κ.λπ.
- Επισήμανση και άρση των επικινδυνότητων στους χώρους του σχολείου.
- Επιλογή του χώρου καταφυγής των μαθητών. Ο πρώτος χώρος καταφυγής είναι συνήθως το προαύλιο του σχολείου. Θα πρέπει όμως να επιλεγεί και ένας δεύτερος, κοντινός χώρος καταφυγής (πάρκο, πλατεία κ.λπ.) που να μπορεί να αξιοποιηθεί σε περίπτωση που το προαύλιο καταστεί ακατάλληλο. Για την επιλογή αυτού του δεύτερου χώρου καταφυγής μπορεί να γίνει ερώτημα στο Δήμο (Τμήμα Πολιτικής Προστασίας) για το ποιοι είναι οι κοντινοί στο σχολείο χώροι καταφυγής.
- Ενημέρωση των εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων – κηδεμόνων για τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό του Σχολείου, σε συνεργασία με το Διευθυντή.
- Επικαιροποίηση των στοιχείων των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών. Δημιουργία σχετικών καταλόγων και τοποθέτησή τους σε ειδικό φάκελο σε συγκεκριμένη θέση εντός του Γραφείου του Διευθυντή ή και σε κάθε αίθουσα (εάν είναι δυνατόν), ώστε να έχει άμεση πρόσβαση ο εκπαιδευτικός.
- Μέριμνα για πρόσβαση στους κεντρικούς διακόπτες ηλεκτροδότησης κ.ά.
- Συνεχής ενημέρωση και επικαιροποίηση των γνώσεών τους από τον Ο.Α.Σ.Π., σε θέματα που αφορούν στις ενέργειες αντισεισμικής προστασίας.
- Πραγματοποίηση, σε συνεργασία με το Διευθυντή των προβλεπόμενων ασκήσεων ετοιμότητας και αξιολόγησή τους.
- Ενημέρωση του Διευθυντή του Σχολείου για τις καταγεγραμμένες ελλείψεις και κατάθεση προτάσεων για λήψη μέτρων.

3. Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών

Μέλη:

- α. ....
- β. ....
- γ. ....
- δ. ....
- ε. ....

Η Ομάδα αυτή συγκροτείται από τους καθηγητές Φυσικής Αγωγής και τους εκπαιδευτικούς που έχουν επιμορφωθεί σε θέματα παροχής Πρώτων Βοηθειών. Εάν δεν υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός εκπαιδευτικών που να γνωρίζουν θέματα Παροχής Πρώτων Βοηθειών θα πρέπει να υπάρξει σχετική μέριμνα για επιμόρφωση από τους αρμόδιους φορείς.

Αρμοδιότητες:

- Μέριμνα για την πληρότητα του φαρμακευτικού υλικού και ενημέρωση του Διευθυντή για την ανάγκη προμήθειας απαραίτητων υλικών.
- Ενημέρωση σχετικά με το χώρο αποθήκευσης του φαρμακευτικού υλικού της σχολικής μονάδας.
- Ενημέρωση των μελών της Ομάδας, κατά προτεραιότητα, για θέματα παροχής πρώτων βοηθειών.
- Μέριμνα για την ενημέρωση των ιδίων και των συναδέλφων τους σε θέματα παροχής πρώτων βοηθειών (με τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή), συνδιοργανώνοντας ημερίδες ή σεμινάρια με τον αρμόδιο φορέα της Πολιτείας για σχετικά θέματα. Όλοι οι εκπαιδευτικοί του Σχολείου πρέπει να γνωρίζουν τις βασικές οδηγίες Πρώτων Βοηθειών.
- Παροχή πρώτων βοηθειών σε μαθητές ή μέλη του προσωπικού του σχολείου σε περίπτωση τραυματισμού τους κατά τη διάρκεια της καθημερινής λειτουργίας του σχολείου.

4. Ομάδα ΠυρασφάλειαςΜέλη:

- α. ....
- β. ....
- γ. ....
- δ. ....
- ε. ....

Αρμοδιότητες:

- Ενημέρωση σχετικά με τα μέσα πυρόσβεσης της σχολικής μονάδας.
- Προμήθεια των απαραίτητων μέσων πυρόσβεσης και μέριμνα για την τοποθέτησή τους στο σχολικό κτίριο.
- Τακτικός έλεγχος της κατάστασης των πυροσβεστικών μέσων και του καυστήρα της κεντρικής θέρμανσης και υλοποίηση των απαραίτητων ενεργειών για τη βελτίωση της λειτουργίας τους.
- Γνώση της χρήσης των μέσων πυρόσβεσης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Μέριμνα για την ενημέρωση των ιδίων και των συναδέλφων τους σε θέματα πυρόσβεσης συνδιοργανώνοντας ημερίδες με τον αρμόδιο φορέα της Πολιτείας, καθώς και εκπαίδευσή τους στη χρήση των πυροσβεστικών μέσων, μέσω πρακτικής εφαρμογής. Όλο το προσωπικό του Σχολείου πρέπει να γνωρίζει τις βασικές οδηγίες πυροπροστασίας και τη χρήση των πυροσβεστικών μέσων, γιατί σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης υπεύθυνος για την κατάσβεση τυχόν μικροεστίας είναι όποιος είναι πιο κοντά σε αυτήν.

5. Ομάδα Ελέγχου ΔικτύωνΜέλη:

- α. ....
 β. ....
 γ. ....
 δ. ....

Αρμοδιότητες:

- Γνώση της θέσης των κεντρικών διακοπών ηλεκτροδότησης και ύδρευσης, καθώς και της διαδικασίας διακοπής της ηλεκτροδότησης και της υδροδότησης του Σχολείου με ασφάλεια σε περίπτωση σεισμού.
- Μέριμνα ενεργειών για αποκατάσταση βλαβών κατά τη διάρκεια της καθημερινής λειτουργίας του σχολείου, σε συνεργασία με τον Διευθυντή.
- Σύνταξη προτάσεων προς το Διευθυντή ώστε να γίνει προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού μόνωσης (εάν δεν υπάρχει ήδη), όπως μονωτικά γάντια και μπότες, κ.ά.

6. Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγήςΜέλη:

- α. ....
 β. ....
 γ. ....
 δ. ....

Αρμοδιότητες:

- Αναζήτηση πρόσφατων - επικαιροποιημένων κατόψεων του σχολείου και ενημέρωση όλων των μελών σχετικά με όλους τους χώρους του σχολικού κτιρίου.
- Διενέργεια σχετικού ελέγχου για να αποκτήσει η Ομάδα πλήρη γνώση των επιμέρους χώρων ώστε να είναι αποτελεσματική σε περίπτωση που χρειαστεί.

7. Ομάδα Φύλαξης του Αρχείου του σχολείουΜέλη:

- α. ....
 β. ....
 γ. ....
 δ. ....

Αρμοδιότητες:

- Γνώση του χώρου και των περιεχομένων ειδών του αρχείου της σχολικής μονάδας.

- Ενημέρωση για τα στοιχεία που εμπεριέχονται στους υπολογιστές της γραμματείας του σχολείου, καθώς και για τα μέσα αποθήκευσης των εφεδρικών αντιγράφων της βάσης δεδομένων.
- Επεξεργασία στοιχείων και καθορισμός της διαδικασίας που θα ακολουθείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα για αποθήκευση των απαραίτητων ψηφιακών δεδομένων σε αποθηκευτικά μέσα.

8. Ομάδα Ελέγχου Προσέγγισης μαθητών σε επικίνδυνα σημεία

Μέλη:

Τα μέλη της Ομάδας είναι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι καθορίζονται μετασεισμικά από το Διευθυντή του Σχολείου ή τον αναπληρωτή του, δηλαδή όταν οι μαθητές εκκενώσουν το σχολικό κτίριο και συγκεντρωθούν στο χώρο καταφυγής.

Αρμοδιότητες:

- Δεν έχει προσεισμική δράση.

9. Υπεύθυνοι Επικοινωνίας με τους αρμόδιους φορείς

Μέλη:

- α. Διευθυντής/ντρια του Σχολείου
- β. Υποδιευθυντής/ντρια
- γ. ....
- δ. ....

Αρμοδιότητες:

- Καταγραφή των τηλεφώνων των εμπλεκόμενων φορέων – υπηρεσιών στη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης (Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας/ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, ΕΛΑΣ, Πυροσβεστική Υπηρεσία, ΕΚΑΒ κ.ά.), ώστε να είναι εφικτή η επικοινωνία με τους αρμόδιους φορείς εάν απαιτηθεί μετά την εκδήλωση ενός σεισμού και την εκκένωση της σχολικής μονάδας.
- Επεξεργασία εναλλακτικών λύσεων επικοινωνίας (π.χ. αγγελιοφόρος) σε περίπτωση που οι γραμμές τηλεφωνίας τεθούν εκτός λειτουργίας μετά από έναν ισχυρό σεισμό.
- Ενημέρωση των εμπλεκόμενων υπηρεσιών σχετικά με τον τρόπο επικοινωνίας που έχει καθοριστεί σε περίπτωση σεισμικής έκτακτης ανάγκης στο Σχολικό Σχέδιο.

10. Ομάδα Υποστήριξης ΑμεΑ

Μέλη:

- α. ....
 β. ....
 γ. ....
 δ. ....

Την προσεισμική περίοδο τα μέλη της Ομάδας αυτής είναι τα προαναφερόμενα. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν στο σχολείο διαθέσιμα άτομα με αποκλειστική αρμοδιότητα την υποστήριξη του Ατόμου με Αναπηρία, τη μετασεισμική περίοδο τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του σχολείου που δεν είχαν καθήκοντα διδασκαλίας την ώρα του σεισμού και το διοικητικό προσωπικό του σχολείου αποτελούν την Ομάδα Υποστήριξης του Ατόμου.

Οπότε όλοι θα πρέπει να γνωρίζουν τις ενέργειες που προβλέπονται στο Σχέδιο του σχολείου για την υποστήριξη του ΑμεΑ.

Αρμοδιότητες:

- Ενημερώνονται για το ημερήσιο σχολικό πρόγραμμα και τις ανάγκες του Ατόμου με Αναπηρία.
- Μεριμνούν για την κάλυψη τυχόν καθημερινών αναγκών του στο χώρο του σχολείου.
- Ενημερώνουν τον Διευθυντή για τυχόν ενέργειες που πρέπει να γίνουν για την ασφαλή εκκένωση του κτιρίου από το ΑμεΑ σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Ενημερώνουν τους συναδέλφους τους για τις ενέργειες που προβλέπονται στο Σχολικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης και αφορούν στο Άτομο με Αναπηρία. Όλο το εκπαιδευτικό και το διοικητικό προσωπικό του σχολείου πρέπει να γνωρίζει:
  - σε ποια αίθουσα βρίσκεται το Άτομο με Αναπηρία, γιατί αμέσως μετά το τέλος της δόνησης θα πρέπει να κατευθυνθούν στην συγκεκριμένη αίθουσα για να το βοηθήσουν να την εκκενώσει
  - τις ανάγκες του Ατόμου με Αναπηρία
  - τη διαδικασία εκκένωσης που θα πρέπει να ακολουθηθεί.

2.1.3. Συμμετοχή Μαθητών

Οι μαθητές:

- ενημερώνονται για το φαινόμενο του σεισμού και τα ενδεδειγμένα μέτρα προστασίας πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από ένα σεισμό.
- ενημερώνονται για το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του σχολείου.
- συμμετέχουν στις ασκήσεις ετοιμότητας και εκπαιδεύονται στην εφαρμογή του Σχολικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για περίπτωση σεισμού.
- εκπονούν με τη συνδρομή των εκπαιδευτικών τους εργασίες και προγράμματα σε σχετικά θέματα.

2.1.4. Επισήμανση & Άρση Επικινδυνότητων

Η Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου είναι υπεύθυνη για την επισήμανση των τυχόν επικινδυνότητων που υπάρχουν στους χώρους του κτιρίου και του προαυλίου του σχολείου και τη σύνταξη προτάσεων για άρση τους.

Ο όρος επισήμανση και άρση επικινδυνότητων αναφέρεται στις απαραίτητες προσεισμικές παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν, με στόχο την αποφυγή του τραυματισμού των μαθητών και του προσωπικού του σχολείου, που μπορεί να προκληθεί από βλάβες σε μη δομικά στοιχεία του κτιρίου και στον εξοπλισμό του.

Αίθουσες Διδασκαλίας, Εργαστήρια, Αμφιθέατρα, Γυμναστήρια	Επισήμανση	Άρση
Απομάκρυνση θρανίων και εδρών από τις τζαμαρίες και τις εξόδους		
Στερέωση των βιβλιοθηκών ή άλλων επίπλων κατάλληλα στους τοίχους		
Τοποθέτηση των βιβλιοθηκών ή άλλων επίπλων μακριά από τις θέσεις των μαθητών		
Τοποθέτηση των βαριών και εύθραυστων αντικειμένων σε χαμηλά και ασφαλή σημεία		
Στερέωση με κλειστά άγκιστρα των πινάκων και των κάδρων		
Στερέωση των φωτιστικών, των μεγαφώνων κ.λπ. με κατάλληλο τρόπο		
Ασφάλιση των θυρών και των συρταριών των ντουλαπιών, ώστε να μην ανοίγουν		
Αποθήκευση των τοξικών και εύφλεκτων υλικών σε κλειστά ντουλάπια		
Οδεύσεις Διαφυγής		
Διατήρηση των διαδρόμων ελεύθερων από ντουλάπες, θρανία ή άλλα έπιπλα		
Στερέωση με μεταλλικές γωνιές στους τοίχους, των βιβλιοθηκών, προθηκών, ραφιών		
Τοποθέτηση ειδικών ιμάντων μπροστά από τα βιβλία, σε ανοιχτές βιβλιοθήκες και ράφια		
Μέριμνα ώστε οι πόρτες εξόδου να ανοίγουν προς τα έξω		

Στερέωση κατάλληλα των ψευδοροφών, χωρισμάτων, σωληνώσεων κ.λπ. που βρίσκονται κατά μήκος των διαδρόμων διαφυγής		
Στήριξη των κιγκλιδωμάτων σε κλιμακοστάσια, εξώστες κ.ά.		

Εγκαταστάσεις, Δίκτυα, Συσκευές, Πρώτες Βοήθειες		
Στερέωση των σωμάτων θέρμανσης, κλιματισμού, των ανεμιστήρων, κ.λπ. με κατάλληλο τρόπο		
Ενημέρωση για τη θέση και τη λειτουργία των διακοπών ηλεκτρικού, νερού ή φυσικού αερίου		
Τοποθέτηση των πυροσβεστήρων -με οδηγίες χρήσης- σε κατάλληλες θέσεις και στήριξή τους με ελαστικούς ιμάντες		
Τοποθέτηση των ηλεκτρονικών υπολογιστών ή των τηλεοράσεων σε ασφαλείς θέσεις και στήριξη αυτών κατάλληλα πάνω στα γραφεία κ.λπ.		
Τοποθέτηση του φαρμακείου σε ασφαλή και εύκολα προσβάσιμη θέση		
Προαύλιο Σχολείου, Χώροι Καταφυγής		
Στερέωση όλων των αναρτημένων στοιχείων στους εξωτερικούς τοίχους του κτιρίου, όπως μάρμαρα, μαρκίζες, μεγάφωνα, προβολείς, πινακίδες, κ.λπ. με κατάλληλο τρόπο		
Μέριμνα για την κατάλληλη στήριξη και συντήρηση των καλαθόσφαιρων, στύλων, καλωδίων, στεγάστρων, κρουνών κ.λπ. που βρίσκονται στο προαύλιο του σχολείου		

2.2. Ενέργειες Κατά τη Διάρκεια του Σεισμού

2.2.1. Ενέργειες Εκπαιδευτικών και Διοίκησης

- Διατηρούν την ψυχραιμία τους.
- Ζητούν από τους μαθητές τους να καλυφθούν κάτω από τα θρανία τους, κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του θρανίου, δίνοντας την οδηγία: «Παιδιά καλυφθείτε - Σεισμός». Οι ίδιοι προφυλάσσονται με τον ίδιο τρόπο κάτω από την έδρα.
- Προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκονται την ώρα του σεισμού, σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*», εάν δεν βρίσκονται σε αίθουσα διδασκαλίας την ώρα της δόνησης. Πιο συγκεκριμένα εάν δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθούν στο χώρο που βρίσκονται, γονατίζουν στο μέσον του χώρου όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες και καλύπτουν το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους.
- Παραμένουν προφυλαγμένοι για όσο χρόνο διαρκεί ο σεισμός.

2.2.2. Ενέργειες Μαθητών

- Καλύπτονται αμέσως κάτω από τα θρανία τους κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του θρανίου, εάν την ώρα του σεισμού βρίσκονται μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας.
- Προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκονται την ώρα του σεισμού (π.χ. διάδρομο, τουαλέτα), σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*», εάν δεν βρίσκονται σε αίθουσα διδασκαλίας. Εάν στο χώρο που βρίσκονται δεν υπάρχει γερό, ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθούν, γονατίζουν στο μέσον του χώρου όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες και καλύπτουν το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους.
- Παραμένουν προφυλαγμένοι για όσο χρόνο διαρκεί ο σεισμός.
- Παραμένουν στον αύλειο χώρο, μακριά από τις όψεις του κτιρίου, εάν βρίσκονται στο προαύλιο κατά τη διάρκεια της σεισμικής δόνησης.

2.2.3. Ενέργειες Επισκεπτών

- Εφαρμόζουν τα μέτρα προστασίας που προαναφέρθηκαν, ανάλογα με το χώρο που βρίσκονται.

2.3. Ενέργειες Μετά το Τέλος του Σεισμού

2.3.1. Ενέργειες Διευθυντή / Υποδιευθυντών

- Διατηρούν την ψυχραιμία τους και μεριμνούν για την ανύψωση του ηθικού των μαθητών και του προσωπικού.
- Επιτηρούν την εφαρμογή του προσεισμικού Σχολικού Σχεδιασμού, δηλαδή την ασφαλή εκκένωση των αιθουσών και των άλλων χώρων του κτιρίου και τη συγκέντρωση των μαθητών στο προαύλιο του σχολείου.
- Επικοινωνούν με την Προϊσταμένη τους Αρχή και άλλους αρμόδιους φορείς εάν απαιτείται, για να ενημερωθούν για τις ενέργειές τους σε ότι αφορά στη διακοπή ή όχι της λειτουργίας του σχολείου ή για να ενημερώσουν για τυχόν προβλήματα που προέκυψαν από το σεισμό.
- Παραμένουν μαζί με τους συναδέλφους τους και τους μαθητές τους στο χώρο καταφυγής για όσο χρόνο απαιτηθεί. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί από το Δήμο, την Περιφέρεια κ.λπ. απόφαση διακοπής της λειτουργίας των σχολικών μονάδων θα πρέπει να παραμείνουν στο χώρο καταφυγής έως ότου όλοι οι μαθητές τους παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.
- Λαμβάνουν, κατά την κρίση τους, κάθε μέτρο για τη διασφάλιση της ζωής και της ακεραιότητας διδασκομένων και διδασκόντων, καθώς και της περιουσίας του Δημοσίου.

2.3.2. Ενέργειες Εκπαιδευτικών

- Διατηρούν την ψυχραιμία τους και μεριμνούν για την ανύψωση του ηθικού των μαθητών τους και των συναδέλφων τους.
- Μετά το τέλος της σεισμικής δόνησης ζητούν από τους μαθητές να προετοιμαστούν για την εκκένωση της αίθουσά τους.
- Ζητούν από τους μαθητές τους να μην τρέχουν, να κινούνται γρήγορα αλλά με ηρεμία και τάξη κατά την εκκένωση του κτιρίου.
- Ανοίγουν την πόρτα της αίθουσάς τους, ελέγχουν για τυχόν επικινδυνότητες, παρακολουθούν την εκκένωση των αιθουσών που προηγούνται της δικής τους και δίνουν το έναυσμα της εκκένωσης όταν έρθει η σειρά της συγκεκριμένης αίθουσας, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σχολείου (Παράρτημα Α).
- Παίρνουν μαζί τους το αποουσιολόγιο και την κατάσταση με τα στοιχεία των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών που υπάρχει στην αίθουσα, πριν την εκκενώσουν.
- Βεβαιώνονται ότι δεν έμεινε κανένας μαθητής μέσα στην αίθουσα και φεύγουν τελευταίοι από την αίθουσα, κατευθυνόμενοι προς τον ασφαλή προκαθορισμένο χώρο συγκέντρωσης. Προσέχουν τις επικινδυνότητες που βρίσκονται στη διαδρομή τους.
- Καταμετρούν τους μαθητές τους όταν συγκεντρωθούν στο προαύλιο. Ενεργούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης όσοι εκπαιδευτικοί δεν είχαν καθήκοντα διδασκαλίας την ώρα της σεισμικής δόνησης.

- Παραμένουν μαζί με τους συναδέλφους τους και μαθητές τους στο χώρο καταφυγής για όσο χρόνο απαιτηθεί. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί από το Δήμο, την Περιφέρεια κ.λπ. απόφαση διακοπής της λειτουργίας των σχολικών μονάδων θα πρέπει να παραμείνουν στο χώρο καταφυγής έως ότου όλοι οι μαθητές τους παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.

2.3.3. Ενέργειες Μαθητών

- Μετά το τέλος της σεισμικής δόνησης, βγαίνουν από τα θρανία κάτω από τα οποία είχαν προφυλαχθεί, και προετοιμάζονται για την εκκένωση της αίθουσάς τους σύμφωνα με τις οδηγίες του εκπαιδευτικού τους.
- Εκκενώνουν το σχολικό κτίριο, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σχολείου, χωρίς να τρέχουν, γρήγορα και με τάξη.
- Συγκεντρώνονται ανά τμήμα στο χώρο συγκέντρωσης και βοηθούν τον εκπαιδευτικό τους να τους καταμετρήσει.
- Ακολουθούν τις οδηγίες που τους δίνονται από τους εκπαιδευτικούς.
- Παραμένουν στο χώρο καταφυγής έως ότου παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους, σε περίπτωση που ανακοινωθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας του Σχολείου.
- Εάν οι μαθητές βρεθούν μόνοι τους εντός του σχολικού κτιρίου π.χ. διάδρομο, τουαλέτα (εκτός αίθουσας διδασκαλίας), την ώρα του σεισμού, όπως έχει ήδη αναφερθεί παραπάνω προφυλάσσονται κατάλληλα ανάλογα με το χώρο που βρίσκονται την ώρα του σεισμού και εκκενώνουν το σχολικό κτίριο μετά το πέρας της σεισμικής δόνησης σύμφωνα με το Σχέδιο του Σχολείου, δηλαδή κατευθύνονται στο προκαθορισμένο σημείο συγκέντρωσης του προαύλιου του Σχολείου και ενσωματώνονται με το τμήμα τους.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του κτιρίου εκδηλωθεί νέα σεισμική δόνηση σταματά αμέσως η διαδικασία εκκένωσης, οι μαθητές προφυλάσσονται κατάλληλα στη θέση που βρίσκονται (αίθουσα, κλιμακοστάσιο, διάδρομο κ.α.), σύμφωνα πάντοτε με την οδηγία: «Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι». Μετά το πέρας και του σεισμού αυτού συνεχίζουν κανονικά την εκκένωση του σχολικού κτιρίου.

2.3.4. Ενέργειες Επισκεπτών

- Εφαρμόζουν τον Αντισεισμικό Σχεδιασμό του Σχολείου, χωρίς να παρακωλύουν την έξοδο των μαθητών.

2.3.5. Ενέργειες Ομάδων

Γενικός Υπεύθυνος για τις Ενέργειες Διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου

Ο/η Διευθυντής/ντρια με αναπληρωτή τον/την Υποδιευθυντή/ντρια αναλαμβάνει:

- Το συντονισμό όλων των σχετικών ενεργειών για την ασφαλή εκκένωση του σχολικού κτιρίου σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό.

- Την επικοινωνία με την Προϊσταμένη Αρχή για να ενημερώσει για τυχόν προβλήματα που έχουν προκύψει και για να ενημερωθεί σχετικά με τη διακοπή ή όχι της λειτουργίας του σχολείου. Επικοινωνία γίνεται και με άλλους φορείς όταν κριθεί αναγκαίο.
- Τη μέριμνα για την παραμονή των μαθητών στο χώρο καταφυγής έως ότου ενημερωθεί για τις περαιτέρω ενέργειες από τους αρμοδίους. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας των σχολείων μεριμνά για την ασφαλή παραμονή των μαθητών στο χώρο καταφυγής έως ότου τους παραλάβουν οι γονείς τους ή οι κηδεμόνες τους.
- Το συντονισμό της μετακίνησης των μαθητών σε άλλο προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής, εάν και εφόσον το προαύλιο του σχολείου δεν είναι κατάλληλο.

Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών

- Παρέχει πρώτες βοήθειες σε μαθητές ή μέλη του προσωπικού του σχολείου που έχουν τραυματιστεί.
- Καθησυχάζει τους μαθητές που εμφανίζουν έντονες συναισθηματικές αντιδράσεις μετά το σεισμό.
- Συγκεντρώνει τους τραυματίες που μπορούν να μετακινηθούν σε πρόσφορο σημείο διακομιδής, κοντά στην έξοδο του κεντρικού προαυλίου του σχολείου, ενώ παρέχει βοήθεια στους τυχόν βαριά τραυματισμένους στη θέση που βρίσκονται έως ότου φτάσει το Ε.Κ.Α.Β.

Ομάδα Πυρασφάλειας

- Όλο το προσωπικό του Σχολείου είναι η Ομάδα Πυρασφάλειας μετά από ένα σεισμό. Όποιος είναι πιο κοντά στη μικροεστία πυρκαγιάς παρεμβαίνει για την κατάσβεσή της.
- Ελέγχεται η κατάσταση του καυστήρα κεντρικής θέρμανσης και ενημερώνεται ο Διευθυντής για τυχόν προβλήματα ή βλάβες.

Ομάδα Ελέγχου Δικτύων

- Ελέγχει τα δίκτυα.
- Μεριμνά για τη διακοπή της ηλεκτροδότησης και της υδροδότησης του σχολείου.
- Ενημερώνει το Διευθυντή για τυχόν προβλήματα ή βλάβες ώστε να επικοινωνήσει με τον αρμόδιο φορέα για την επιδιόρθωσή τους.

Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγής

- Συλλέγει στοιχεία για μαθητές ή εκπαιδευτικούς που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγής και ίσως είναι τραυματισμένοι ή εγκλωβισμένοι σε κάποιο χώρο του σχολικού κτιρίου (τουαλέτα, εργαστήριο κ.λπ.) και τους αναζητά.
- Συνεργάζεται με την Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών.

- Ενημερώνει το Διευθυντή και ζητά να επικοινωνήσει με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, που είναι ο αρμόδιος φορέας για τον απεγκλωβισμό παγιδευμένων ατόμων.

Ομάδα Φύλαξης του Αρχείου του σχολείου

- Εάν υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία αποθήκευσης ψηφιακών ή άλλων αρχείων ανά τακτά χρονικά διαστήματα, τότε η ομάδα αυτή δεν έχει κάποιες επιπρόσθετες αρμοδιότητες τη μετασεισμική περίοδο.

Ομάδα Ελέγχου Προσέγγισης μαθητών σε επικίνδυνα σημεία

- Περιορισμός των μαθητών στο χώρο που έχει οριστεί ως ασφαλής χώρος καταφυγής.
- Αποτροπή της προσέγγισης των μαθητών σε επικίνδυνα σημεία (προσόψεις κτιρίων, στύλους, ηλεκτροφόρα καλώδια κ.λπ.) για την αποφυγή τυχόν τραυματισμών.

Υπεύθυνοι Επικοινωνίας με τους αρμόδιους φορείς

Ο Διευθυντής ή ο Υποδιευθυντής ή ο Αναπληρωτής τους εφαρμόζει τον προσεισμικό αντισεισμικό σχεδιασμό του σχολείου.

- Επικοινωνεί με την Προϊσταμένη Αρχή για τυχόν προβλήματα που έχουν προκύψει και για να ενημερωθεί σχετικά με τη διακοπή ή όχι της λειτουργίας του σχολείου.
- Επικοινωνεί με άλλους εμπλεκόμενους φορείς – υπηρεσίες στη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης εάν κριθεί αναγκαίο.
- Εφαρμόζει τις άλλες λύσεις επικοινωνίας που έχουν προεπιλεγεί (π.χ. αγγελιοφόρος) σε περίπτωση που οι γραμμές τηλεφωνίας τεθούν εκτός λειτουργίας μετά από έναν ισχυρό σεισμό.

Ομάδα Υποστήριξης ΑμεΑ

- Τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του σχολείου που δεν είχαν καθήκοντα διδασκαλίας την ώρα του σεισμού και το διοικητικό προσωπικό του σχολείου αποτελούν την Ομάδα Υποστήριξης του Ατόμου με Αναπηρία, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν στο σχολείο διαθέσιμα άτομα με αποκλειστική αρμοδιότητα την υποστήριξη του Ατόμου αυτού. Οπότε όλοι θα πρέπει να γνωρίζουν τις ενέργειες που προβλέπονται στο Σχέδιο του σχολείου για την υποστήριξη του ΑμεΑ και θα πρέπει άμεσα να ενεργήσουν. Πιο συγκεκριμένα: τα μέλη της Ομάδας Υποστήριξης ΑμεΑ, εφαρμόζοντας τον προσεισμικό σχεδιασμό:
  - Κατευθύνονται στην αίθουσα που βρίσκεται το Άτομο με Αναπηρία.
  - Βοηθούν το Άτομο με Αναπηρία να εκκενώσει την αίθουσα διδασκαλίας και στη συνέχεια το σχολικό κτίριο μετά το πέρας της σεισμικής δόνησης.

- Μεριμνούν για την κάλυψη τυχόν αναγκών του Ατόμου στο χώρο καταφυγής.
- Παραμένουν μαζί του έως ότου παραληφθεί από τους γονείς ή κηδεμόνες του σε περίπτωση που ληφθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας των σχολείων.

3. Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας

Οι ασκήσεις ετοιμότητας δίνουν τη δυνατότητα να αποκτηθεί η ενδεδειγμένη αντισεισμική στάση και συμπεριφορά των μαθητών, εκπαιδευτικών και διοικητικού προσωπικού και να βελτιωθούν οι δεξιότητές τους. Η πρώτη άσκηση ετοιμότητας του σχολείου πρέπει να πραγματοποιηθεί με την έναρξη κάθε σχολικού έτους και θα πρέπει να ακολουθήσουν τουλάχιστον δύο ακόμα, μία ανά τρίμηνο, σύμφωνα με τις σχετικές εγκυκλίους και τα αντίστοιχα έγγραφα.

Κατά τη διάρκεια των ασκήσεων μπορούν να προβλέπονται διάφορα πιθανά σενάρια (σεισμός σε ώρα μαθήματος, σεισμός σε ώρα διαλείμματος, σεισμός όταν βρίσκονται όλοι οι μαθητές στην αίθουσα εκδηλώσεων, αδυναμία επικοινωνίας με την Προϊσταμένη Αρχή λόγω βλαβών στο δίκτυο τηλεφωνίας κ.λπ.).

Στο ημερολόγιο ασκήσεων ετοιμότητας (Παράρτημα Στ) θα πρέπει να καταγράφονται οι πραγματοποιηθείσες ασκήσεις.

Η έναρξη της άσκησης/της προσομοίωσης της δόνησης καθώς και το τέλος της προσομοίωσης της δόνησης γίνεται με τον ακόλουθο προαποφασισμένο, συνθηματικό ήχο .....

Σε περίπτωση πραγματικού σεισμού η ίδια η δόνηση αποτελεί το έναυσμα εκκίνησης σχετικών ενεργειών, οπότε δεν θα ηχήσει κανένας συνθηματικός ήχος.

3.1. Άσκηση κατά τη διάρκεια διδασκαλίας

Εφαρμόζεται ο αντισεισμικός σχεδιασμός του σχολείου. Πιο συγκεκριμένα:

- Ο εκπαιδευτικός διατηρεί τη ψυχραιμία του και ζητά να καλυφθούν οι μαθητές κάτω από τα θρανία κρατώντας με το χέρι τους το πόδι του επίπλου και να μείνουν σε αυτή τη θέση μέχρι να τελειώσει ο σεισμός. Ο ίδιος καλύπτεται κάτω από την έδρα με αντίστοιχο τρόπο.
- Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί που δεν βρίσκονται σε αίθουσα διδασκαλίας και δεν υπάρχει τραπέζι, γραφείο ή θρανίο στο χώρο που βρίσκονται, πρέπει να σκύψουν και να γονατίσουν στο κέντρο του χώρου, όσο το δυνατόν μακριά από επικινδυνότητες, προστατεύοντας το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια τους.

- Μόλις ακουστεί ο προαναφερόμενος συνθηματικός ήχος λήξης του σεισμού, ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να σηκωθούν και ο ίδιος κατευθύνεται προς την πόρτα εισόδου-εξόδου της αίθουσας για να ελέγξει το διάδρομο.
- Καθησυχάζει και ενθαρρύνει τους μαθητές που έχουν έντονες συναισθηματικές αντιδράσεις.
- Όταν έρθει η σειρά του συγκεκριμένου Τμήματος να εκκενώσει το κτίριο (σύμφωνα με το Σχολικό Σχέδιο), ζητά από τους μαθητές να είναι ήρεμοι και προσεκτικοί, και να τους παροτρύνει να ακολουθήσουν την προσχεδιασμένη πορεία με τάξη και ψυχραιμία, προκειμένου να βγουν στο προαύλιο, μένοντας ο ίδιος πίσω απ' αυτούς. Πρώτα εκκενώνουν οι μαθητές την αίθουσα έχοντας τα χέρια κάτω και παίρνοντας μαζί τους μόνο το κατάλληλο ένδυμα ανάλογα με την εποχή και τελευταίος αποχωρεί ο εκπαιδευτικός. Ο εκπαιδευτικός εκκενώνει την αίθουσα αφού πρώτα πάρει μαζί του το απουσιολόγιο και την κατάσταση με τα στοιχεία των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη διαδικασία εκκένωσης του Τμήματος που θα εκκενώσει πρώτο κάθε όροφο, ώστε τα παιδιά να κινηθούν με τάξη.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του σχολικού κτιρίου εκδηλωθεί κάποιος νέος σεισμός σταματά άμεσα η εκκένωση του κτιρίου, και θα πρέπει να ακολουθηθεί από όλους εκ νέου η βασική οδηγία αυτοπροστασίας: *"Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι και παραμένω στη θέση μου μέχρι να τελειώσει ο σεισμός"*. Μετά το πέρας του σεισμού θα συνεχιστεί η διαδικασία εκκένωσης.
- Όταν οι μαθητές συγκεντρωθούν στο προαύλιο, ο εκπαιδευτικός τους καταμετρά.
- Εάν το προαύλιο δεν αποτελεί τον κατάλληλο χώρο καταφυγής θα πρέπει να μετακινηθούν οι μαθητές στον δεύτερο προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής, ανά ομάδες των 30 ατόμων περίπου με τη συνοδεία εκπαιδευτικών. Προσοχή πρέπει να δοθεί σε επικινδυνότητες που τυχόν υπάρχουν κατά την διαδρομή προς το δεύτερο χώρο καταφυγής.
- Οι Ομάδες ενεργούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη ότι οι εκπαιδευτικοί που είχαν διδασκαλία την ώρα του σεισμού, έχουν ως προτεραιότητα την καθοδήγηση και την προστασία των μαθητών τόσο κατά την εκκένωση του κτιρίου όσο και την παραμονή τους στο προαύλιο, και όχι τυχόν άλλα καθήκοντα σε Ομάδες.
- Οι μαθητές παραμένουν στο προαύλιο έως ότου υπάρξει σχετική ενημέρωση από την Προϊσταμένη Αρχή για τις περαιτέρω ενέργειες. Στην περίπτωση που αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των σχολείων οι μαθητές πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους από τους προκαθορισμένους στο σχολικό Σχέδιο χώρους καταφυγής.

3.2. Άσκηση κατά τη διάρκεια του διαλείμματος

- Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί που βρίσκονται στον αύλειο χώρο παραμένουν εκεί και απομακρύνονται από τις προσόψεις του κτιρίου και άλλες επικινδυνότητες.
- Οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί στους ορόφους, οι επιμελητές τους και οι τυχόν υπάρχοντες μαθητές εφαρμόζουν τις σχετικές οδηγίες αυτοπροστασίας ανάλογα με το χώρο που βρίσκονται.
- Μόλις ακουστεί ο προαναφερόμενος συνθηματικός ήχος λήξης της άσκησης, οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί και οι επιμελητές εκκενώνουν το κτίριο σύμφωνα με το Σχέδιο του Σχολείου. Οι επιμελητές παίρνουν μαζί τους το απουσιολόγιο.
- Προσεισμικά οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί θα μεριμνούν καθημερινά για την υποχρεωτική εκκένωση των αιθουσών, κατά τη διάρκεια του διαλείμματος, ώστε να μην υπάρχουν μαθητές στις αίθουσες πέραν των επιμελητών.
- Οι εφημερεύοντες εκπαιδευτικοί κάθε ορόφου θα πρέπει μετά τη λήξη του σεισμού και πριν εκκενώσουν το κτίριο να ελέγξουν τις αίθουσες και τους άλλους χώρους του ορόφου για να επιβεβαιώσουν ότι έχουν εκκενωθεί.

3.3. Διαδικασία Εκκένωσης του κτιρίου

Σε ότι αφορά στην διαδικασία εκκένωσης όλοι οι εκπαιδευτικοί είναι υπεύθυνοι για την εκκένωση της αίθουσας στην οποία διδάσκουν την ώρα του σεισμού σύμφωνα με τις οδηγίες που υπάρχουν στο Σχολικό Σχέδιο.

Μετά το πέρας της σεισμικής δόνησης εφαρμόζεται η διαδικασία εκκένωσης των αιθουσών ανά όροφο που περιγράφεται στο Παράρτημα Α, ακολουθώντας την αρχή της εγγύτητας των αιθουσών σε σχέση με την έξοδο, δηλαδή εκκενώνονται πρώτα τα τμήματα και οι πτέρυγες που βρίσκονται πλησιέστερα στο κάθε κλιμακοστάσιο.

Πιο συγκεκριμένα:

- Τα τμήματα ..... θα φύγουν από την κεντρική είσοδο - έξοδο του σχολείου με η σειρά που αναφέρονται.
- Τα τμήματα ..... από την ..... έξοδο με την σειρά που αναφέρονται.
- Τα τμήματα ..... από την ..... έξοδο με την σειρά που αναφέρονται.
- Ο πρώτος χώρος καταφυγής των μαθητών μετά το σεισμό είναι το προαύλιο, όπου θα γίνει και καταμέτρησή τους. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το προαύλιο δεν είναι ασφαλές, οι μαθητές μπορεί να χρειαστεί να μετακινηθούν στο δεύτερο χώρο καταφυγής που είναι το: .....
- Οι μαθητές που κατά την εκδήλωση του σεισμού βρίσκονται μόνοι τους σε διαδρόμους, στο γυμναστήριο ή στις τουαλέτες θα πρέπει να προστατευτούν την

ώρα της δόνησης στο χώρο που βρίσκονται και μετά το πέρας του σεισμού θα πρέπει να κατευθυνθούν προς το προαύλιο με μεγάλη προσοχή, αποφεύγοντας να προσεγγίσουν τις προσόψεις του κτιρίου.

- Αμέσως μετά την έξοδο των μαθητών από το κτίριο και τη συγκέντρωσή τους στο προκαθορισμένο χώρο του προαυλίου (Παράρτημα Α), ο εκπαιδευτικός κάθε τμήματος θα καταμετρήσει τους μαθητές, προκειμένου να βεβαιωθεί ότι όλοι οι παρόντες στην αίθουσα μαθητές βρίσκονται στο προαύλιο. Σε περίπτωση σεισμού κατά την ώρα του διαλείμματος ο καθηγητής που θα κάνει την καταμέτρηση των μαθητών θα είναι ο διδάσκων της επόμενης ακριβώς ώρας.
- Στη συνέχεια ο κάθε εκπαιδευτικός θα αναφέρει στο Διευθυντή και στην Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων την τυχόν απουσία μαθητών από το χώρο καταφυγής, ώστε να ελεγχθούν οι διάδρομοι, οι αίθουσες και οι τουαλέτες για την ανεύρεση των απόντων μαθητών. Κατά την αναζήτηση των προαναφερόμενων Ατόμων λαμβάνεται πάντοτε υπόψη η ασφάλεια των εκπαιδευτικών που αποτελούν την Ομάδα Αναζήτησης.
- Οι Ομάδες ενεργούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί στο Σχέδιο.
- Εάν διαπιστωθεί ότι το προαύλιο δεν είναι ασφαλές, οι μαθητές μπορεί να χρειαστεί να μετακινηθούν στο δεύτερο, προαποφασισμένο χώρο καταφυγής ανά ομάδες των 30 ατόμων περίπου με τη συνοδεία εκπαιδευτικών.
- Οι μαθητές παραμένουν στο χώρο καταφυγής έως ότου υπάρξει σχετική ενημέρωση από την Προϊσταμένη Αρχή για τις περαιτέρω ενέργειες. Στην περίπτωση που αποφασιστεί διακοπή της λειτουργίας των σχολείων οι μαθητές πρέπει να παραληφθούν από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους από τους προκαθορισμένους στο σχολικό Σχέδιο χώρους καταφυγής.

Προσοχή: Οι μαθητές δεν θα πάρουν μαζί τους τις τσάντες τους κατά την εκκένωση του κτιρίου, παρά μόνο τα κατάλληλα για την εποχή ρούχα κ.λπ.

3.4. Αξιολόγηση Άσκησης

Μετά από κάθε άσκηση ακολουθεί αξιολόγησή της από τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς, έτσι ώστε να επισημανθούν τυχόν προβλήματα ή αδυναμίες στο επί χάρτου Σχολικό Σχέδιο και να προταθούν βελτιώσεις. Είναι στην κρίση του Διευθυντή η συμμετοχή των μαθητών στην αξιολόγηση της άσκησης.

Για την καλύτερη αξιολόγηση της άσκησης μπορεί να έχουν οριστεί εκ των προτέρων εκπαιδευτικοί ή μαθητές ως «Παρατηρητές», οι οποίοι δεν θα λάβουν μέρος στην άσκηση ακολουθώντας τον προσεισμικό σχεδιασμό, αλλά θα καταγράφουν τις αδυναμίες στην υλοποίηση του Σχολικού Σχεδίου ώστε να γίνουν βελτιωτικές παρεμβάσεις.

4. Ενημέρωση Μαθητών - Εκπαιδευτικών - Γονέων

Για την εμπέδωση των προαναφερομένων πρέπει να υπάρξει σχετική ενημέρωση των μαθητών και των εκπαιδευτικών για τις ενδεδειγμένες οδηγίες προστασίας στην περίπτωση εκδήλωσης σεισμού, ώστε να αποφευχθεί τυχόν πανικός και τραυματισμοί.

Οι γονείς και κηδεμόνες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι σε περίπτωση που ανακοινωθεί από τις Αρχές διακοπή της λειτουργίας των σχολικών μονάδων θα πρέπει να παραλάβουν τα παιδιά τους από τον προεπιλεγμένο χώρο καταφυγής του σχολείου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Διαδικασία Εκκένωσης της Σχολικής Μονάδας

Ισόγειο: Εκκενώνεται με την ακόλουθη σειρά:

Αίθουσα 1
Αίθουσα 2
Αίθουσα 3
Αίθουσα Υπολογιστών
.....

1ος Όροφος: Εκκενώνεται με την ακόλουθη σειρά:

Αίθουσα .....
Αίθουσα ..
Αίθουσα ....
Αίθουσα .....

2ος Όροφος: Εκκενώνεται με την ακόλουθη σειρά:

Αίθουσα .....
Αίθουσα .....
Αίθουσα .....
Αίθουσα .....
Αίθουσα .....

3ος Όροφος: Εκκενώνεται με την ακόλουθη σειρά:

Αίθουσα .....
Αίθουσα .....
Αίθουσα .....

Αίθουσα .....

Χώρος Καταφυγής

Οριοθετείται μεταξύ .....

Η διαδικασία εκκένωσης απεικονίζεται και στις ακόλουθες κατόψεις.
Στην κάθε αίθουσα του σχολείου θα αναρτηθεί και η αντίστοιχη κάτοψη του ορόφου.

Κάτοψη Ισογείου

pkerpelis_2 8/26/14 13:50
Deleted: ..

Κάτοψη 1^{ου} Ορόφου

Κάτοψη 2^{ου} Ορόφου

Κάτοψη 3^{ου} Ορόφου

Κάτοψη Χώρου Καταφυγής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Πίνακας Μέτρων Αντισεισμικής Προστασίας - Ανάρτηση σε αίθουσες

Κατά τη διάρκεια του σεισμού

- Διατήρησε την ψυχραιμία σου.
- Ακολούθησε τις οδηγίες του εκπαιδευτικού.
- **Καλύψου αμέσως κάτω από το θρανίο σου κρατώντας με το χέρι σου το πόδι του, εάν την ώρα του σεισμού βρίσκεσαι μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας.**
- Προφυλάξου κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκεσαι την ώρα του σεισμού (π.χ. διάδρομο, τουαλέτα), σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*», εάν δεν βρίσκεσαι σε αίθουσα διδασκαλίας. **Εάν δηλαδή στο χώρο που βρίσκεσαι δεν υπάρχει γερό ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθείς, γονάτισε στο μέσον του χώρου που βρίσκεσαι (εάν αυτό είναι δυνατόν) μακριά από επικινδυνότητες και κάλυψε το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια σου.**
- Παράμεινε προφυλαγμένος για όσα δευτερόλεπτα διαρκέσει ο σεισμός.
- Παράμεινε στον αύλειο χώρο, μακριά από τις όψεις του κτιρίου ή άλλα επικίνδυνα σημεία, εάν βρίσκεσαι στο προαύλιο κατά τη διάρκεια της σεισμικής δόνησης.

Μετά το τέλος του σεισμού

- Προετοιμάσου για την εκκένωση της αίθουσας σύμφωνα με τις οδηγίες του εκπαιδευτικού και όσα προβλέπονται στις ασκήσεις ετοιμότητας που συμμετείχες.
- **Εκκένωσε την αίθουσά σου και το σχολικό κτίριο σύντομα και με τάξη, όταν δοθεί η σχετική οδηγία, σύμφωνα με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του Σχολείου σου, χωρίς να τρέχεις.**
- Παράμεινε μαζί με το τμήμα σου στο προαύλιο και βοήθησε τον εκπαιδευτικό να πάρει παρουσίες. Σε περίπτωση που ανακοινωθεί απόφαση διακοπής της λειτουργίας του Σχολείου θα παραμείνεις στο χώρο καταφυγής έως ότου να έρθουν οι γονείς ή ο κηδεμόνας σου να σε παραλάβει.
- Εάν βρεθείς μόνος σου εντός του σχολικού κτιρίου π.χ. διάδρομο, τουαλέτα (εκτός αίθουσας διδασκαλίας), και δεν υπάρχει γερό ξύλινο τραπέζι ή γραφείο για να καλυφθείς, γονάτισε στο μέσον του χώρου που βρίσκεσαι (εάν αυτό είναι δυνατόν) μακριά από επικινδυνότητες και κάλυψε το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια σου την ώρα του σεισμού, αλλά μετά το πέρας της σεισμικής δόνησης εκκένωσε το σχολικό κτίριο σύμφωνα με το Σχέδιο του Σχολείου, δηλαδή κατευθύνσου στο προαύλιο του Σχολείου ώστε να βρεις το τμήμα σου.
- Εάν κατά τη διάρκεια της εκκένωσης του κτιρίου εκδηλωθεί νέα σεισμική δόνηση, προφυλάξου κατάλληλα ανάλογα με τη θέση που βρίσκεσαι (αίθουσα, κλιμακοστάσιο, διάδρομο κ.α.), σύμφωνα με την οδηγία: «*Μένω στο χώρο που βρίσκομαι, Σκύβω, Καλύπτομαι, Κρατιέμαι*». Μετά το πέρας του σεισμού αυτού συνέχισε κανονικά την εκκένωση του σχολικού κτιρίου.
- Ακολούθησε τις οδηγίες των εκπαιδευτικών σου και μην πλησιάζεις επικίνδυνα σημεία (προσόψεις του κτιρίου, στύλους κ.λπ.).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ
Πίνακας Ομάδων Εργασίας

α/α	Ομάδες Εργασίας
1.	<p>Γενικός Υπεύθυνος για τις Ενέργειες Διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου</p> <p>α. Διευθυντής/ντρια του Σχολείου</p> <p>β. Υποδιευθυντής/ντρια</p> <p>ή ο αναπληρωτής τους</p>
2.	<p>Ομάδα Σύνταξης του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για Σεισμό</p> <p>α. ....</p> <p>β. ....</p> <p>γ. ....</p> <p>δ. ....</p>
3.	<p>Ομάδα Παροχής Πρώτων Βοηθειών</p> <p>α. ....</p> <p>β. ....</p> <p>γ. ....</p> <p>δ. ....</p> <p>ε. ....</p>
4.	<p>Ομάδα Πυρασφάλειας</p> <p><u>Προσεισμικά:</u></p> <p>α. ....</p> <p>β. ....</p> <p>γ. ....</p> <p>δ. ....</p> <p>ε. ....</p> <p><u>Μετασεισμικά:</u></p> <p>Όλο το προσωπικό του Σχολείου είναι η Ομάδα Πυρασφάλειας μετά από ένα σεισμό. Όποιος είναι πιο κοντά στη μικροεστία πυρκαγιάς παρεμβαίνει για την κατάσβεσή της.</p>

5.	<p>Ομάδα Ελέγχου Δικτύων</p> <p>α. ....</p> <p>β. ....</p> <p>γ. ....</p> <p>δ. ....</p>
6.	<p>Ομάδα Αναζήτησης Ατόμων που δεν έχουν παρουσιαστεί στο χώρο καταφυγής</p> <p>α. ....</p> <p>β. ....</p> <p>γ. ....</p> <p>δ. ....</p>
7.	<p>Ομάδα Φύλαξης του Αρχείου του σχολείου</p> <p>α. ....</p> <p>β. ....</p> <p>γ. ....</p>
8.	<p>Ομάδα Ελέγχου Προσέγγισης μαθητών σε επικίνδυνα σημεία</p> <p>α. .... λ.....</p> <p>β. ....</p> <p>γ. ....</p>
9.	<p>Υπεύθυνοι Επικοινωνίας με τους αρμόδιους φορείς</p> <p>α. Διευθυντής/ντρια του Σχολείου</p> <p>β. Υποδιευθυντής/ντρια</p> <p>γ. ....</p> <p>δ. ....</p>
10.	<p>Ομάδα Υποστήριξης Ατόμου με Αναπηρία</p> <p><u>Προσεισμικά:</u></p> <p>α. ....</p> <p>β. ....</p> <p>γ. ....</p> <p><u>Μετασεισμικά:</u></p> <p>Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν στο σχολείο διαθέσιμα άτομα με αποκλειστική αρμοδιότητα την υποστήριξη του Ατόμου με Αναπηρία, τη μετασεισμική περίοδο τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του σχολείου που δεν είχαν καθήκοντα διδασκαλίας την ώρα του σεισμού και το διοικητικό προσωπικό του σχολείου αποτελούν την Ομάδα Υποστήριξης του Ατόμου.</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

Ημερολόγιο Ασκήσεων Ετοιμότητας

Α/Α	Ημερομηνία Άσκησης	Ώρα Άσκησης	Αξιολόγηση
1			
2			
3			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ

Χρήσιμα Τηλέφωνα

Ενιαίος Ευρωπαϊκός Αριθμός Έκτακτης Ανάγκης.....	112
Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας-Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.....	
Πυροσβεστικό Σώμα.....	199
Αστυνομία.....	100
Ε.Κ.Α.Β.....	166
Δήμος	
Νοσοκομείο	
Λιμεναρχείο.....	
ΔΕΗ.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ

Πηγές

- Ο.Α.Σ.Π. (2014). «Οδηγίες Προστασίας – Μετασεισμική Περίοδος», 15 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2012). «Προετοιμάσου από Τώρα για το Σεισμό», 8 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2008). «Μαθαίνοντας για το Σεισμό & τα Μέτρα Προστασίας», 32 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2007). «Σεισμός - Η Γνώση είναι Προστασία», (Β΄ Έκδοση), 103 σελ.
- Ο.Α.Σ.Π. (2000). «Σεισμός - Ας είμαστε προετοιμασμένοι», (Ε΄ Έκδοση), 10 σελ.
- www.oasp.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η

Σχετικές Εγκύκλιοι – Έγγραφα

- Έγγραφο: «Σχέδιο Μνημονίου Ενεργειών για τη Διαχείριση του Σεισμικού Κινδύνου στις Σχολικές Μονάδες» (Ο.Α.Σ.Π. 1610/6-9-2012)
- Έγγραφο Ο.Α.Σ.Π. 824/11-4-2012: «Διαχείριση του Σεισμικού Κινδύνου στις Σχολικές Μονάδες» (www.oasp.gr)
- Έγγραφο Γ.Γ.Π.Π. 2450/9-4-2012: «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση σεισμικών φαινομένων» (www.gscrp.gr)
- Εγκύκλιος Γ.Γ.Π.Π. 4648/6-7-2009: «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση σεισμικών φαινομένων» (www.gscrp.gr)
- Έγγραφο ΣΕΠΕΔ/ Τμήμα Αγωγής Υγείας και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ΥΠΔΒΜΘ, 148037/14-11-2008: «Μέτρα για την Αντιμετώπιση Σεισμών – Πυρκαγιών – Πλημμυρών»
- Έγγραφο ΠΑΜ/ΠΣΕΑ/ΥΠΔΒΜΘ, 180/18-11-2008: «Οργάνωση Πολιτικής Άμυνας Σχολικών Μονάδων»
- Έγγραφο ΠΑΜ/ΠΣΕΑ/ΥΠΔΒΜΘ, 137/17-3-2011: «Υπενθύμιση εφαρμογής μέτρων οργάνωσης της πολιτικής προστασίας όλων των εν γένει εκπαιδευτικών ιδρυμάτων»

